

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 3To/25/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2219010202
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Janka Klčová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2219010202.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Janky Klčovej a sudcov JUDr. Kataríny Stanislavskej a JUDr. Rastislava Kresla, v trestnej veci obžalovaného M. U., pre zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona a prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, o odvolaní okresného prokurátora a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 11.09.2019 sp. zn. 1T/35/2019, na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.06.2020 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku sa odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného M. U., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 1T/35/2019 zo dňa 11.09.2019 bol obžalovaný uznaný za vinného v bode 1/ zo zločinu nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2/ z prečinu nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona, na tom skutkovom základe,

že

v bode 1/

od presne nezistenej doby na presne nezistenom mieste si bez povolenia zadovážil po domácky upravenú krátku guľovú zbraň - samonabíjaciu pištoľ česko-slovenskej výroby, značky ČZ Vzor 52, kalibru 7,62 x 25 Tokarev, výrobného čísla D09604 (telo, záver), bez výrobného čísla na hlavni, spolu s príslušným zásobníkom s kapacitou 8 ks nábojov a 7 kusov nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev, ktoré u seba držal až do dňa 13.3.2017 v čase okolo 11.40 hod. v obci H., okres Dunajská Streda, a potom čo sa na osobnom motorovom vozidle továrenskej značky Audi A6, čiernej farby, EČ: NZ-185FD, na ceste 1/63 smerom od mesta Dunajská Streda do mesta Šamorín, okres Dunajská Streda na uvedené miesto dostavil a vozidlo opustil, tak s uvedenou zbraňou v ruke zastavoval okoloidúce vozidlá, následne po príchode policajnej hliadky PZ na výzvy, aby odhodil zbraň sa vzdal, dal sa na útek, pričom zbraň odhodil na kraj cesty a následne po vykonaní expertízneho skúmania sa v zmysle znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ, ČES: PPZ-KEU-BA-EXP-2017/4268 potvrdilo, že zbraň spolu so všetkými uvedenými nábojmi boli strelbyschopné, pričom uvedená zbraň je v zmysle ustanovení zákona o zbraniach a strelive č. 190/2003 Z.z. v platnom znení (vzhľadom na zbraň so zmeneným charakterom tak, aby spôsobila ťažší následok ako pred jej úpravou a zbraň podomácky upravenú) podľa § 4 ods. 2 písm. c), písm. g) zbraňou kategórie A, t.j. zbraňou zakázanou a skúmané náboje sú z

technického hľadiska v zmysle § 2 ods. 1 písm. g) zákona o strelných zbraniach a strelive č. 190/2003 Z.z. v platnom znení strelivom a podľa § 12 ods. 1 citovaného zákona ich môže nadobudnúť do vlastníctva len držiteľ zbrojného preukazu, držiteľ zbrojnej licencie alebo držiteľ zbrojného sprievodného listu na trvalý vývoz, pričom obvinený držiteľom zbrojného preukazu nie je,

v bode 2/

dňa 13.03.2017 v čase okolo 15:15 hod. v obci H., okres Dunajská Streda, oproti predajni potravín zvanej Think fresh, na krajnici cesty 1/63, v osobnom motorovom vozidle továrenskej značky Audi A6, čiernej farby, EČ: NZ-185FD, s VIN číslom : WAUZZZ4G9CN1 58365, v stredovej lakťovej opierke, neoprávnenne prechovával 1 ks priesvitný igelitový sáčok s rýchlozáverom s obsahom práškoveho materiálu s hmotnosťou 177 mg a s priemernou koncentráciou kokaínu 82,8 % hmotnostného, obsahujúci 147 mg absolútneho (100 % - ného) kokaínu vo forme bázy, ktorá látka je v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 139/1998 Z. z. o omamných látkach, psychotropných látkach a prípravkoch v znení neskorších predpisov zaradená do 11. skupiny omamných látok a ktoré celkové množstvo zodpovedá minimálne 5 bežným jednotlivým dávkam drogy, podľa znaleckého posudku Kriminalistického a expertízneho ústavu PZ Bratislava pod číslom PPZKEU-BA-EXP-2017/4263, ktorá vec bola nájdená a odňatá pri vykonaní prehliadky iných priestorov a pozemkov a to predmetného motorového vozidla príslušníkmi Obvodného oddelenia PZ Šamorín.

Za tento trestný čin okresný súd uložil obžalovanému podľa § 155 ods. 1 Trestného zákona pri použití ustanovenia § 38 ods. 5 Trestného zákona a § 36 písm. l) Trestného zákona a § 37 písm. m) Trestného zákona a § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona a § 41 ods. 2 a § 42 ods. 1 Trestného zákona súhrnný nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov pri súčasnom zrušení Rozsudku Okresného súdu Levice č. 3T/105/2018 zo dňa 11.02.2019 vo výroku o treste.

Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona okresný súd zrušil aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením stratili podklad.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona okresný súd obžalovaného pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona okresný súd obžalovanému uložil aj trest prepadnutia vecí: samonabíjacej pištole československej výroby zn. ČZ vzor 52, kalibru 7,62 x 25 Tokarev so zásobníkom a 7 ks nábojov kalibru 7,62 x 25 Tokarev v prospech štátu, ako aj trest prepadnutia vecí: 1 ks samonabíjacej pištole českej výroby zn. CZ 75 B kalibru 9 mm Luger so zásobníkom s nábojmi v prospech štátu.

Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v rozsahu č. I. 290-294 spisu.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že obžalovaný na hlavnom pojednávaní po poučení urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe. Prokurátor na hlavnom pojednávaní vyjadril súhlas s tým, aby súd prijal vyhlásenie obžalovaného o vine. Následne okresný súd vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny zo spáchania skutku tak, ako bol uvedený v obžalobe prijal s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku sa nevykoná, pričom oboznámil odpisy Registra trestov, relácie obžalovaného ako aj podstatný obsah spisu Okresného súdu Levice 3T/105/2018, najmä rozsudok na čl. 352-354.

Okresný súd ďalej ustálil, že obžalovaný bol dňa 11.02.2018 odsúdený na úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky a zároveň mu bol uložený aj trest prepadnutia vecí, pričom súd zo zápisnice o hlavnom pojednávaní zistil, že samotná prítomná prokurátorka poukazovala zo strany obžalovaného, že napomáha orgánom činným v trestnom konaní pri objasňovaní iných závažných trestných činov. Z doplneného registra trestov okresný súd zistil, že obžalovaný bol doteraz súdne trestaný 9-krát, pričom v minulosti bol odsúdený pre zločin vydierania rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky sp. zn. 1T/38/2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Nitra sp. zn. 1To/109/2012 zo dňa 22.01.2013.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovnej lehote podala odvolanie prokurátorka okresnej prokuratúry (č. I. 288 spisu), ktoré dodatočne odôvodnila (č. I. 297-298 spisu), ako aj obžalovaný prostredníctvom právneho zástupcu JUDr. Martina Gancznera (č. I. 296 spisu), ktoré dodatočne odôvodnil (č. I. 299-301 spisu).

V odvolaní prokurátorka okresnej prokuratúry uviedla, že okresný súd pochybil, keď nedostatočne vyhodnotil spoločenskú nebezpečnosť konania obžalovaného za konanie kvalifikované v bode 1/ a 2/ obžaloby a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Podľa názoru prokuratúry je uložený trest neprimerane mierny s ohľadom na všetky okolnosti prípadu, ako aj na osobu obžalovaného, ktorý je viacnásobným recidivistom, ktorý sa už v minulosti dopúšťal závažnej trestnej činnosti. Prokurátorka ďalej podotýka, že obžalovaný bol zo strany prokurátorky ešte pred zaujatím stanoviska k prijatiu jeho vyhlásenia v súlade so stanoviskom NS SR Tpj 26/2019 riadne poučený o všetkých ustanoveniach, podľa ktorých sa v jeho prípade upravujú hranice trestnej sadzby, táto skutočnosť sa žiaľ nevedno z akých dôvodov nepremietla do zápisnice o predmetnom hlavnom pojednávaní.

Na základe uvedeného preto navrhuje, aby krajský súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok vo výroku o treste zruší a rozhodne sám tak, že uloží obžalovanému primeraný a spravodlivý trest na zvýšenej dolnej hranici v trvaní 7 rokov, alebo ak sa odvolací súd rozhodne uložiť obžalovanému trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zvýšenej trestnej sadzby, navrhuje neznižovať dolnú hranicu o celú jednu tretinu, ako to urobil okresný súd.

Obžalovaný vo svojom odvolaní podanom prostredníctvom obhajcu uviedol, že na jednej strane okresný súd poukazuje na nepochybnú spoluprácu obžalovaného s OČTK ako i súdmi, a na strane druhej obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona. Poukazuje na trestný spis vedený na Okresnom súde Levice pod sp. zn. 3T/105/2018 a na správu PPZ zo dňa 02.07.2019 z ktorej vyplýva, že obžalovaný ako svedok spolupracuje s PZ na objasnení závažnej trestnej činnosti. Poukazuje ďalej na znalecký posudok č. 155/2018 z ktorého vyplýva, že obvinený v čase spáchania skutku nevedel a nemohol ovládať svoje konanie a správanie a nemohol a nevedel rozpoznať jeho spoločenské nebezpečenstvo, pričom už stav zmenšenej príčetnosti je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona. Vo svojom odvolaní ďalej poukazuje na stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR 5/17 z ktorého vyplýva, že ak možno páchatelovi znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/ ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno pri použití argumentu a minori ad maius mimoriadne znížiť trest aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/ c/ Trestného poriadku, keďže páchatel neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

Vzhľadom na uvedené navrhol, aby krajský súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok v časti výroku o treste zruší a rozhodne sám tak, že za priznania poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. l) písm. n) Trestného zákona a použitia ustanovenia o mimoriadnom znížení trestnej sadzby upustí od uloženia súhrnného trestu podľa § 44 Trestného zákona vo vzťahu k rozsudku Okresného súdu Levice 3T 105/2018 zo dňa 11.02.2019.

Krajský súd vo veci vykonal verejné zasadnutie za prítomnosti obžalovaného, obhajcu obžalovaného a prokurátora krajskej prokuratúry.

Prokurátor krajskej prokuratúry na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridriavam písomných dôvodov odvolania a uložený trest považuje za neprimerane mierny, preto navrhol zrušiť výrok o treste napadnutého rozsudku s tým, aby krajský súd uložil obžalovanému trest na zvýšenej dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní 7 rokov, prípadne pokiaľ by sa postupovalo podľa § 39 ods. 2, ods. 4 písm. d/ Trestného zákona neznižovať obžalovanému trest pod dolnú hranicu zvýšenej trestnej sadzby.

Obhajca obžalovaného uviedol, že v celom rozsahu trvajú na písomných dôvodoch odvolania, zároveň opätovne poukázali na vyhlásenie o vine, ktoré bolo prijaté, na rozhodovaciu činnosť NS SR (3To/2/2019), v zmysle ktorej už samotné priznanie môže odôvodňovať mimoriadne zníženie trestu postupom podľa § 39 ods. 1 Trestného zákona a teda nie je nevyhnutné sa striktnie držať na postupu podľa § 39 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona. Uviedol, že chce rozšíriť odvolacie námietky nakoľko majú

za to, že je daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku postupom podľa § 321 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, nakoľko porušenie práva obžalovaného na obhajobu vidia v tom, že pred prijatím vyhlásenia o vine nebol poučený o tom, že trest sa bude ukladať podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona a navrhujú preto, aby krajský súd sám rozhodol rozsudkom o treste v zmysle odvolacích návrhov obhajoby resp. vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

Obžalovaný uviedol, že sa v celom rozsahu sa stotožňuje s prednesom obhajcu, zároveň doložil stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR z 10.06.2019 sp. zn. Tpj. 26/2019, nakoľko je zrejmé, že okresný súd nekonal v zmysle tohto stanoviska a o tom, že sa má postupovať pri ukladaní trestu podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona sa dozvedel až pri záverečnej reči prokurátorky, teda v čase, keď už bolo jeho vyhlásenie právoplatné, uložený trest na rozdiel od prokurátora nepovažuje za mierny vzhľadom na spoluprácu s OČTK aj v iných trestných veciach a odvolací návrh prokurátora je podľa jeho názoru v rozpore s vyššie uvedeným stanoviskom NS SR. Navrhuje, aby krajský súd rozhodol v zmysle uvedeného stanoviska.

Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 (podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné) alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 (súd rozhodol v nezákonnom zložení, obžalovaný nemal obhajcu, hoci išlo o prípad povinnej obhajoby, alebo hlavné pojednávanie bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného, hoci na to neboli splnené zákonné podmienky), preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací nezistil dôvody pre zamietnutie odvolania obžalovaného podľa § 316 Trestného poriadku ani dôvody pre zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 odsek 3 Trestného poriadku. Postupom podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a dôvodnosť napadnutého rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Uvedeným postupom zistil, že odvolanie obžalovaného ako aj okresného prokurátora nie je dôvodné.

Z obsahu spisového materiálu odvolací súd zhodne ako súd I. stupňa zistil :

- prokurátorka okresnej prokuratúry podala dňa 07.03.2019 pod č. 1 Pv 161/17/2201-57 obžalobu na M. U. pre v bode 1/ zločin nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 2 Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom nedovoleného ozbrojovania a obchodovania so zbraňami podľa § 294 ods. 1 Trestného zákona, v bode 2/ pre prečin nedovolennej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 171 ods. 2 Trestného zákona

- okresný súd dňa 11.09.2019 rozhodol napadnutým rozsudkom proti ktorému podala odvolanie prokurátorka okresnej prokuratúry ako aj obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu

- okresný súd prijal vyhlásenie obžalovaného o uznaní viny zo spáchania skutku tak, ako bol uvedený v obžalobe s tým, že dokazovanie v rozsahu v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku nevykonal, pričom oboznámil odpisy registra trestov, relácie obžalovaného ako aj podstatný obsah spisu Okresného súdu Levice 3T/105/2018.

K napadnutému rozsudku všeobecne

Podľa § 257 odsek 8 Trestného poriadku, ak súd rozhodol, že vyhlásenie obžalovaného podľa odseku 5 prijíma, zároveň vyhlási, že dokazovanie v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, sa nevykoná, a vykoná dôkazy súvisiace s nepriznaným skutkom, výrokom o treste, náhrade škody alebo ochranného opatrenia. To nevylučuje možnosť výsluchu obžalovaného o účasti inej osoby na žalovanej trestnej činnosti.

Odvolací súd v prvom rade konštatuje, že okresný súd postupoval správne, keď poučil obžalovaného o jeho práve urobiť vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku alebo niektorého zo skutkov uvedených v obžalobe v zmysle § 257 odsek 1 písm. b/ Trestného poriadku. Okresný súd nepochybil ani vtedy, keď po vyhlásení obžalovaného, že je vinný, položil obžalovanému otázky v zmysle § 333 odsek 3 písm. c/, písm. d/, písm. e/, písm. g/, písm. h/ Trestného poriadku v spojení s § 257 odsek 5 Trestného poriadku pričom obžalovaný na všetky položené otázky odpovedala áno. Odvolací súd ustálil, že postup okresného súdu po vyjadrení prokurátora, ktorý navrhol prijať vyhlásenie obžalovaného, že je vinný bol správny, keď prijal vyhlásenie obžalovaného, že je vinný a vykonal dokazovanie iba ohľadom výroku o treste.

Odvolací súd konštatuje, že nesprávny postup okresného súdu bol v tom, keď v rámci splnenia povinnosti podľa § 34 odsek 5 Trestného poriadku pri poučení podľa § 257 ods.1 Tr.por. sa nepresvedčil, či bol obžalovaný v skoršom priebehu konania poučený aj o úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods.3 až 6, § 41 ods.2 alebo v spojení s § 42 ods.1, § 61 ods.3 a 6 Trestného zákona.

Zo zápisnice z hlavného pojednávania nevyplýva, že by bol obžalovaný poučený o úprave trestnej sadzby podľa § 38 ods.5 Tr. zákona a to napriek tvrdeniu prokurátora v odôvodnení napadnutého rozsudku, v ktorom uviedol, že zo strany prokuratúry ešte pred zaujatím stanoviska k prijatiu vyhlásenia bol v súlade so stanoviskom Najvyššieho súdu SR Tpj 26/2019 riadne poučený o všetkých ustanoveniach, podľa ktorých sa v jeho prípade upravujú hranice trestnej sadzby. Zvukový záznam z hlavného pojednávania nie je súčasťou elektronického súdneho spisu.

Práve z vyjadrenia obhajcu pri záverečnom návrhu čl.284 spisu vyplýva, že poukázal na to, že v samotnom trestnom spise doteraz nie je zmienka o použití § 38 ods.5 Tr.zák.

K odvolacím námietkam okresného prokurátora:

Odvolací súd sa nestotožňuje s odvolacou námietkou prokuratúry, že uložený trest je neprimerane mierny a že prvostupňový súd nedostatočne vyhodnotil spoločenskú nebezpečnosť konania obžalovaného. Prvostupňový súd v odôvodnení rozsudku správne poukázal najmä na osobu obžalovaného, ktorý sa sústavne dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti prihladajúc na spôsob spáchania činu a jeho následok ako aj závažnosť a rozsah páchanej trestnej činnosti. Odvolací súd sa s týmto odôvodnením prvostupňového súdu stotožňuje a rovnako má za to, že takto uložený trest dostatočne spĺňa tak individuálnu ako i generálnu výchovnú funkciu.

K odvolacím námietkam obžalovaného:

K námietke obžalovaného v tom smere, že okresný súd poukazuje na nepochybnú spoluprácu obžalovaného s OČTK ako i súdmi, a na strane druhej obžalovanému nepriznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. n) Trestného zákona odvolací súd iba konštatuje, že uvedená poľahčujúca okolnosť sa však týka napomáhania pri objasňovaní vlastnej trestnej činnosti vo svojej veci a nie v inej veci. Odvolací súd preto konštatuje, že okresný súd správne vyhodnotil nesplnenie zákonných podmienok na priznanie poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Trestného zákona a záverom k danej problematike dodáva:

Poľahčujúcou okolnosťou podľa § 36 písmeno n/ Trestného zákona je to, že páchatel' napomáhal pri objasňovaní trestnej činnosti príslušným orgánom. Trestný zákon v žiadnom svojom ustanovení podrobnejšie neuvádza v čom má spočívať „napomáhanie“ páchatel'a pri objasňovaní trestnej činnosti. Je preto na úvahe súdu v každom konkrétnom prípade individuálne skúmať, či zo strany páchatel'a - obžalovaného došlo k takému jeho aktívnemu konaniu, ktorým prispel k tomu, že orgány činné v trestnom konaní (policajť a prokurátor) alebo súd nemuseli vykonávať procesné úkony za účelom objasňovania skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, resp. hľadať, pátrať po dôkazoch. Takéto aktívne konanie páchatel'a môže spočívať napríklad v tom, že sám označí dôkazy, vydá veci, označí spolupáchateľov, oznámi miesto, kde ukryl veci pochádzajúce z trestnej činnosti a pod.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu predložil stanovisko trestnoprávneho kolégia NS SR z 10.06.2019 sp. zn. Tpj. 26/2019, nakoľko je podľa jeho názoru zrejmé, že okresný súd nekonal v zmysle tohto stanoviska, a o tom, že sa má postupovať pri ukladaní trestu podľa § 38 ods. 5 Trestného zákona sa dozvedel až pri záverečnej reči prokurátorky, teda v čase, keď už bolo jeho vyhlásenie právoplatné.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. júna 2019, Tpj 26/2019, na zjednotenie výkladu a aplikácie ustanovení § 163 ods. 3 a § 165 ods. 1 Trestného poriadku:

II. Súd sa musí v rámci splnenia povinnosti podľa § 34 ods. 5 Trestného poriadku pri poučení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku presvedčiť, či bol obvinený v skoršom priebehu konania poučený aj o takej úprave trestnej sadzby podľa ustanovení uvedených v treťom a štvrtom odseku bodu I., ktorá v jeho prípade prichádza do úvahy. V prípade negatívneho zistenia súd poučenie vykoná, inak môže byť následne splnený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku (v nadväznosti na § 257 ods. 5 Trestného poriadku). Dotknutú chybu nemožno odstrániť v rámci konania o odvolaní proti výroku rozsudku o treste po prijatí vyhlásenia o uznaní viny, nakoľko obvinenému musí byť novovytvorená možnosť také vyhlásenie neurobiť, pričom trest musí byť uložený v rámci trestnej sadzby súladnej so zákonom.

Z citovaného stanoviska trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyplýva, že obvinený z hľadiska svojich obhajobných práv musí vedieť, aká v jeho neprospech upravená (sprísnená) sadzba (ak je dôvod na taký postup) sa spája s trestným činom, ktorého sa týka jeho neodvolateľné (ak je prijaté) vyhlásenie, ktoré má (vo vzťahu k takým vyhlásením pokrytému výroku o vine) výrazne obmedzenú preskúmateľnosť (v až dovolacom, teda mimoriadnom opravnom konaní a len na základe dovolania ministra spravodlivosti proti takému rozhodnutiu súdu prvého stupňa). V odvolacom konaní síce možno (samostatne) skúmať výrok o treste, avšak nedostatok poučenia obvineného nemožno napraviť uložením trestu v zákone nezodpovedajúcej (nezvýšenej) trestnej sadzbe (z hľadiska použitej trestnej sadzby je odvolanie nedôvodné, pričom výrok o vine a konanie mu predchádzajúce, resp. jeho chyby prieskum odvolacieho súdu nepokrýva). Riešením je len dovolanie ministra spravodlivosti (ak je indikované porušenie práva na obhajobu dané) a následne (zrušením rozhodnutia v celom rozsahu) vytvorenie podmienok na nové konanie súdu prvého stupňa, s možnosťou obvineného vinu opätovne neuzať alebo uznať ju so znalosťou výslednej trestnej sadzby, ktorej sprísnená úprava v jeho veci prichádza do úvahy.

Prokurátorka k uvedenému konštatovala, že obžalovaný bol zo strany prokurátorky ešte pred zaujatím stanoviska k prijatiu jeho vyhlásenia v súlade so stanoviskom NS SR Tpj 26/2019 riadne poučený o všetkých ustanoveniach, podľa ktorých sa v jeho prípade upravujú hranice trestnej sadzby, avšak táto skutočnosť sa nevedno z akých dôvodov nepremietla do zápisnice o predmetnom hlavnom pojednávaní.

Odvolací súd uvádza, že zo zápisnice o hlavnom pojednávaní č. I. 283 - 286 spisu skutočne nevyplýva, že by bol obžalovaný riadne poučený o všetkých ustanoveniach, podľa ktorých sa v jeho prípade upravujú hranice trestnej sadzby, avšak s poukazom na vyššie citované stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, nedostatok poučenia obvineného nemožno napraviť uložením trestu v zákone nezodpovedajúcej trestnej sadzbe (z hľadiska použitej trestnej sadzby je odvolanie nedôvodné, pričom výrok o vine a konanie mu predchádzajúce, resp. jeho chyby prieskum odvolacieho súdu nepokrýva). Jediným riešením je len dovolanie ministra spravodlivosti a následne po zrušení rozhodnutia v celom rozsahu vytvorenie podmienok na nové konanie súdu prvého stupňa.

Obhajoba ďalej poukazuje na znalecký posudok č. 155/2018 z ktorého vyplynulo, že obvinený v čase spáchania skutku nevedel a nemohol ovládať svoje konanie a správanie a nemohol a nevedel rozpoznať jeho spoločenské nebezpečenstvo, pričom už stav zmenšenej j príčetnosti je dôvod na aplikáciu ustanovenia § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

K tejto odvolacej námietke odvolací súd dodáva nasledovné:

Podľa § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona, súd môže znížiť trest pod dolnú hranicu trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom aj vtedy, ak odsudzuje páchatel'a ktorý spáchal trestný čin v stave zmenšenej príčetnosti, a súd má za to, že vzhľadom na zdravotný stav páchatel'a by bolo možné za súčasného uloženia ochranného liečenia dosiahnuť ochranu spoločnosti aj trestom kratšieho trvania, pričom nie je viazaný obmedzeniami uvedenými v odseku 3 a zároveň uloží ochranné liečenie.

Zo znaleckého posudku č. 155/2018 č. I. 59 - 73 spisu však vyplynulo, že v čase spáchania trestného činu obvinený netrpel žiadnou, psychiatricky významnou pre posudzovanie trestnej činnosti, duševnou poruchou či chorobou, látkovou závislosťou.Bola u neho prítomná prechodná psychotická prevažne bludová porucha, ktorú si zapríčinil sám užívaním kokaínu. V závere znaleckého posudku sa uvádza, že nie je potrebná žiadna forma psychiatrickej ochrannej liečby v aktuálnej dobe.

Odvolačný súd dodáva, že skutočnosť, že v znaleckom posudku z odvetvia psychiatrie nie je odporučené nariadenie ochranného liečenia, nie je splnená podmienka „zdravotného stavu“ páchatel'a uvedená v § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona pre mimoriadne zníženie trestu. Vzhľadom na vyššie uvedené preto nebolo v danej trestnej veci potrebné postupovať v zmysle § 39 ods. 2 písm. c) Trestného zákona.

Odvolačný súd ďalej poukazuje na Stanovisko trestnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. júna 2017, sp. zn. Tpj 55/2016, podľa ktorého:

Poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona predpokladá okrem priznania sa páchatel'a aj úprimné oľutovanie trestného činu. Či k takému oľutovaniu došlo, je potrebné posúdiť podľa konkrétnych okolností prípadu, vrátane procesných prejavov páchatel'a (procesne ako obžalovaného) po prijatí vyhlásenia o uznání viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (najmä pri využití práva záverečnej reči a posledného slova).

Ak možno páchatel'ovi trestného činu pri uzavretí a schválení dohody o vine a treste mimoriadne znížiť trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona, teda v situácii vopred dohodnutého trestu, možno (teda nie obligatórne) naposledy označené ustanovenie per analogiam a pri použití argumentu a minori ad maior (od menšieho k väčšiemu) použiť aj v prípade uznania viny podľa § 257 ods. 1 písm. b/, c/ Trestného poriadku (po prijatí takého vyhlásenia súdom), keďže páchatel' (procesne ako obžalovaný) neodvolateľne prijal všetky právne účinky uznania viny (dokonca) bez toho, aby bolo akýmkoľvek spôsobom predznamenané rozhodnutie súdu o druhu a výške uloženého trestu.

K tomuto odvolačný súd iba konštatuje, že okresný súd obžalovanému správne a v súlade so zákonom priznal poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l) Trestného zákona a obžalovanému zároveň mimoriadne znížil trest podľa § 39 ods. 2 písm. d/, ods. 4 Trestného zákona. Okresný súd pri výmere výšky a druhu trestu postupoval v zmysle ustanovenia § 34 Trestného zákona, kedy prihliadol na osobu obžalovaného, (ktorý sa sústavne dopúšťal úmyselnej trestnej činnosti aj násilnej povahy, ale aj pomoc obžalovaného pri objasňovaní trestnej činnosti v inej trestnej veci), účel trestu, spôsob spáchania činu a jeho následok, stav priťažujúcich a poľahčujúcich okolností.

K výroku o treste:

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona: Trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatel'om tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatel'a spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona : Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatel'a, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Trestný zákon vychádza z jednoty individuálnej a generálnej prevencie trestu, pričom obe tieto zložky sa navzájom dopĺňajú a podmieňujú. Individuálna prevencia spočíva vo vytvorení podmienok na výchovu odsúdeného k tomu, aby viedol riadny život. Generálna prevencia má zabezpečiť nielen odradenie ostatných potencionálnych páchatel'ov od spáchania trestných činov, ale má viesť i k utvrdeniu pocitu právnej istoty a spravodlivosti u ostatných členov spoločnosti. Disproporcia medzi jednotlivými druhmi prevencie v zásade vedie k nedostatočnému výchovnému pôsobeniu trestu tak na páchatel'a trestného činu, ako i na ostatných členov spoločnosti. Požiadavka primeranosti trestu a jeho individualizácia tak núti súd prihliadať na okolnosti konkrétneho prípadu, na jeho zvláštnosti, a teda bráni mechanickému postupu súdu pri rozhodovaní o treste (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 13. mája 2014, sp. zn. 4 To 7/2013).

Odvolací súd ustálil, že okresný súd nepochybil ani postupom v konaní, ktorým dokazoval skutočnosti potrebné pre ukládanie sankcie v zmysle citovaného ustanovenia § 34 ods.1, ods. 4 Trestného zákona. V tomto smere vykonal na hlavnom pojednávaní dostatočné dokazovanie, správne vyhodnotil osobu obžalovaného, jeho povest' a ďalšie skutočnosti potrebné pre uloženie spravodlivého trestu.

Rovnako v dôvodoch rozsudku dostatočne vyhodnotil, na základe akých myšlienkových postupov dospel k rozsahu poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, správne v tomto smere aplikoval poľahčujúcu okolnosť v § zmysle § 36 písm. l) Trestného zákona a to priznanie sa obžalovaného a jeho účinnú ľútosť a vyhodnotil taktiež jednu priťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Trestného zákona, že už bol v minulosti odsúdený. Okresný súd zväžiac aj ustanovenie § 38 ods. 5 Trestného zákona, keďže obžalovaný opätovne spáchal zločin a vychádzajúc z ustanovenia § 42 ods. 1 Trestného zákona, že uvedené skutky spáchal skôr, ako bol súdom prvého stupňa vyhlásený odsudzujúci rozsudok vo veci Okresného súdu Levice 3T/105/2018, prihliadajúc aj na ustanovenie § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona pristúpil okresný súd k uloženiu nepodmienečného trestu odňatia slobody pri mimoriadnom znížení trestnej sadzby o jednu tretinu. Okresný súd postupoval správne, keď vychádzajúc z mimoriadneho zníženia trestu uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 4 roky a 8 mesiacov.

Keďže bol obžalovaný v posledných 10 rokoch pred vykonaním skutkov vo výkone trestu odňatia slobody pre úmyselný trestný čin, správne okresný súd obžalovaného zaradil pre výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Správny je aj výrok okresného súdu, ktorým podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti krajský súd odvolanie okresného prokurátora a obžalovaného podľa § 319 Trestného poriadku zamietol ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.